

II XALQARO ILMIY-AMALIY KONFERENSIYA TEZISLARI VA MA'RUZALAR TO'PLAMI

**СБОРНИК
ТЕЗИСОВ И ДОКЛАДОВ II МЕЖДУНАРОДНОЙ
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ**

**COLLECTION
THESES AND REPORTS OF THE II INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE**

“O‘ZBEKISTON OLIY TA’LIM MUASSALARIDA PEDAGOGIK KADRLARNING MALAKA OSHIRISH TIZIMI: TAJRIBASI, MUAMMOLARI VA RIVOJLANISH PERSPEKTIVASI”

**Toshkent
2022**

**ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI
SALOMATLIK VA OLIY TA'LIM VAZIRLIGI
TIBBIYOT AKADEMIYASI HUZURIDAGI
KADRLARNI QAYTA TAYYORLASH VA
MALAKASINI OSHIRISH TARMOQ MARKAZI**

**TOSHKENT TIBBIYOT AKADEMIYASI HUZURIDAGI
PEDAGOG KADRLARNI QAYTA TAYYORLASH VA
ULARNING MALAKASINI OSHIRISH TARMOQ MARKAZI**

**II XALQARO ILMIY-AMALIY KONFERENSIYA TEZISLARI VA
MA'RUZALAR TO'PLAMI**

**СБОРНИК
ТЕЗИСОВ И ДОКЛАДОВ II МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНО-
ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ**

**COLLECTION
THESES AND REPORTS OF THE II INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND
PRACTICAL CONFERENCE**

**“O‘ZBEKISTON OLIY TA’LIM MUASSASALARIDA PEDAGOGIK
KADRLARNING MALAKA OSHIRISH TIZIMI: TAJRIBASI,
MUAMMOLARI VA RIVOJLANISH PERSPEKTIVASI”**

**«СИСТЕМА ПОВЫШЕНИЯ КВАЛИФИКАЦИИ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ КАДРОВ В ВУЗАХ
УЗБЕКИСТАНА: ОПЫТ, ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ»**

Toshkent – 2022

**«II XALQARO ILMIY-AMALIY KONFERENSIYA TEZISLARI VA MA'RUZALAR
TO'PLAMI»: TO'PLAM // «TIBBIYOT NASHRIYOTI MATBAA UYI» MChJ, Toshkent -2022 y.-
148 b.**

Редакционная коллегия:

Главный редактор:

Орлова Е.В. Развитие лингвистической и коммуникативной компетенций на занятиях по русскому языку как иностранному в медицинском вузе

Pardayev Sh.K., Sharipov I. L., Muminov A.A. Anesteziologiya, reanimasiya va shoshilinch tibbiyot fanini o'qitishni samaradorligini oshirishda axborot texnologiyalarni roli.

Перминова Л.А. Инновации в системе повышения квалификации педагогов

Пионтковский-Выхватень Б.А. Групповая психотерапия как система повышения квалификации педагогов.....

Раманова Д.Ю. Ёшларни оилавий ҳаётга тайёрлашда шахслараро муносабатларнинг валеологик хусусиятлари.....

Расулова Н.Ф., Джалилова Г.А., Мухамедова Н.С. Инновационный метод обучения

Рымбаева Т.Х., Иванова Р.Л., Горемыкина М.В. Способ самооценки резидента как метод повышения эффективности усвоения профессиональных навыков.....

Sindarov O.Kh., Shavkidinova D. Humanities in medical education.....

Становских З.Л. Психологические средства развития субъектности студентов-медиков в условиях дистанционного обучения.....

Ташкенбаева У.А., Анваров Ж.А., Абдуразаков Х.С. Симуляцион ўқув марказларнинг олий таълимда аҳамияти

Tashxodjayeva P.B. Tibbiyot talabalariga kasbiy kompetensiyani integrativ yondashuv orqali o'rgatish(ingliz tili misolida).....

Темиркулова Н. Основы повышения профессиональной деятельности.....

Теміров А.А. Та'limda inovatsiyon yondashuv asosida axborot xavfsizligi tushunchasini tsiklga aylantirib algorimlash

Теребаев Б.А. Telegram мессенджерини онлайн ўқитиш жараёнидаги афзалликлари

Тертычная Н. А., Литвинова Л.В. Формирование практических навыков на этапе додипломной подготовки врача-психолога

Туйчиев Х. Роль компетенций в системе повышения квалификации педагогов

Turaboyeva S.Z. O'zbek va ingliz tillaridagi axloqiy qadriyatlar mazmunini ifodalovchi birliklarning lingvokulturologik xususiyatlari

Umarova F.A. Kasbiy bilimlarni shakllantirishda raqamli texnologiyalarni ijariv etish

TIBBIYOT TALABALARIGA KASBIY KOMPETENSIYANI INTEGRATIV YONDASHUV ORQALI O'RGATISH(INGLIZ TILI MISOLIDA)

Tashxodjayeva P.B.

*Toshkent tibbiyot akademiyasi, O'zbekiston
(Toshkent, O'zbekiston)*

Mamlakatimizda so'nggi yillarda tibbiy ta'limga va kadrlarning ilmiy salohiyatiga jiddiy e'tibor qaratilmoqda. Tibbiyot xodimlari va talabalarning ingliz tilini mukammal bilish masalasi ham dolzarb tus olmoqda. Shu o'rinda ushbu maqola tibbiyot oliygohlari talabalariga ingliz tilidagi o'qish, yozish, gapirish, tinglab tushunish ko'nikmalarini integral holatda o'rgatish metodikalarini takomillashtirishga qaratilgan. Kuzatishlardan ma'lum bo'lishicha, xalqaro ingliz til o'qitish metodikasida nutqiy ko'nikmalarni rivojlantirish asosiy masalalardan bo'lib, uni amalga oshirish o'quv topshiriqlari sifatiga ko'proq bog'liq bo'lmoqda.

O'zbekistonda ham ingliz tili o'qitish metodikasi kompetensiyaviy yondashuvga asoslanmoqda, dars jarayonida lingvistik kompetensiyalarni shakllantirish nutqiy kompetensiyalarning rivojlanishiga olib kelish ko'zda tutilmoqda. Xalqaro tajribalar asosida til o'rganishga qo'yilgan aniq talablar orqali (listening - tinglab tushunish), (speaking - gapirish), (reading - o'qish) va (writing - yozish) malakalari shakllantiriladi. Ingliz tili o'qitishda mazkur yondashuvdan biroz ijodiyroq foydalanish maqsadga muvofiqdir. Chunki tibbiy OTM talabalari tilning tashuvchilari sifatida muayyan nutqiy qo'nikma va malakalarga ega bo'lgan holda maktabdan keladilar.

Talabalarda ingliz tilidan (ular tilning tashuvchilari bo'lgani uchun) ba'zi ko'nikmalargina shakllantiriladi, asosan, ulardagi mavjud ko'nikmalar rivojlantiriladi. Ayniqsa, bo'lajak ingliz tili va adabiyoti o'qituvchilari ingliz tilda matn yoki suhbatni tinglab tushunadi, o'qiy oladi, gapira oladi va yoza oladi. Bunday vaziyatda ingliz tili o'qitish metodikasining asosiy vazifasi talabalarda eshitganlarini to'g'ri tushuna olish, adabiy tilda ravon va mantiqan izchil gapira olish, matnni o'qib tushuna olish hamda to'g'ri va mazmunli yoza olish ko'nikmalarini rivojlantirish lozim. Bu mas'uliyatli vazifani, albatta, takomillashtirilgan o'quv topshiriqlari orqali amalga oshirish mumkin. Shu ma'noda ingliz filologik ta'limida ingliz tilidan o'quv topshiriqlarini ishlab chiqishning lingvodidaktik asoslarini takomillashtirish masalasi nihoyatda dolzarb hisoblanadi.

Tibbiyotda professionallik – bu xizmat ko'rsatilayotgan shaxs va jamiyat manfaati uchun kundalik amaliyotda muloqot, bilim, texnik ko'nikmalar, klinik fikrlash, his-tuyg'ular, qadriyatlar va aks ettirishdan odatiy va oqilona

foydalanishdir. Tibbiyot ta'limida professional va shaxsiy kompetensiyalarni rivojlantirishga hamda tibbiy bilim va malakalarni egallashga qiziqish tobora ortib bormoqda. Lachman va Pawlina ilmiy tadqiqotlariga ko'ra an'anaviy tartibga asoslangan tibbiy o'quv dasturlarida talabalar odatda uch yil asosiy fanlarni o'rganishga va yana uch-to'rt yil klinik ta'limni egallashga sarflaydilar. Kompetensiyalar asosan tibbiy o'quv dasturlarining keyingi bosqichlarida amalga oshiriladi [1]. Ushbu tadqiqot eng muhim kasbiy kompetensiyalarni aniqlashga qaratilgan bo'lib, talabalarning kasbiy kompetensiyalari tibbiy dastur jarayoni orqali, xususan erta bosqichda, kelajakdagi kasbiy amaliyotga tayyorgarlikda rivojlanishi kerak.

Kasbiy kompetensiyalar bo'yicha qilingan juda keng ko'lamdagi tadqiqotlar ish yurituvchilar, stajyorlar, rezidentlar va shifokorlarga qaratilgan; Bakalavriat talabalarida ushbu kompetensiyalarni qanday osonlashtirish va baholash bo'yicha tadqiqotlar olib borilmoqda. Professionallik tibbiy malakaning yana bir muhim jihati

adabiy tilda ravon va mantiqan izchil gapira olish, matnni o'qib tushuna olish hamda to'g'ri va mazmunli yoza olish ko'nikmalarini rivojlantirish lozim. Bu mas'uliyatli vazifani, albatta, takomillashtirilgan o'quv topshiriqlari orqali amalga oshirish mumkin. Shu ma'noda ingliz filologik ta'limida ingliz tilidan o'quv topshiriqlarini ishlab chiqishning lingvodidaktik asoslarini takomillashtirish masalasi nihoyatda dolzarb hisoblanadi.

Tibbiyotda professionallik – bu xizmat ko'rsatilayotgan shaxs va jamiyat manfaati uchun kundalik amaliyotda muloqot, bilim, texnik ko'nikmalar, klinik fikrlash, his-tuyg'ular, qadriyatlar va aks ettirishdan odatiy va oqilona

foydalanishdir. Tibbiyot ta'limida professional va shaxsiy kompetensiyalarni rivojlantirishga hamda tibbiy bilim va malakalarni egallashga qiziqish tobora ortib bormoqda. Lachman va Pawlina ilmiy tadqiqotlariga ko'ra an'anaviy tartibga asoslangan tibbiy o'quv dasturlarida talabalar odatda uch yil asosiy fanlarni o'rganishga va yana uch-to'rt yil klinik ta'limni egallashga sarflaydilar. Kompetensiyalar asosan tibbiy o'quv dasturlarining keyingi bosqichlarida amalga oshiriladi [1]. Ushbu tadqiqot eng muhim kasbiy kompetensiyalarni aniqlashga qaratilgan bo'lib, talabalarning kasbiy kompetensiyalari tibbiy dastur jarayoni orqali, xususan erta bosqichda, kelajakdagi kasbiy amaliyotga tayyorgarlikda rivojlanishi kerak.

Kasbiy kompetensiyalar bo'yicha qilingan juda keng ko'lamdagi tadqiqotlar ish yurituvchilar, stajyorlar, rezidentlar va shifokorlarga qaratilgan; Bakalavriat talabalarida ushbu kompetensiyalarni qanday osonlashtirish va baholash bo'yicha tadqiqotlar olib borilmoqda. Professionallik tibbiy malakaning yana bir muhim jihati bo'lib, ko'pincha shunday bo'ladi insoniylik va axloq kabi shaxsiy xususiyatlar bilan bog'liq deb baholaydilar [2].

Ushbu maqsadda Toshkent tibbiyot akademiyasi, o'zbek va xorijiy tillar kafedrasida barcha fakultetlarning talabarida hamda magistratura bo'limi rezidentlariga ham amaliy xorijiy til o'qitiladi. Amaliy mashg'ulotlarda zamonaviy darsliklarining har bir bosqich talabalarga mos variantlari amalga qo'llanib kelinmoqda. Ushbu darsliklarning afzallik jihatlari to'xtalib o'tadigan bo'lsak, ularda har bir dars uchun til o'rganishning o'ziga xos integrativ yodlashuvlar, xususan listening, reading, speaking, writing bo'limlari mujassamlashgan. Darsliklar o'z ichiga student's book, teacher's book va audio-listening qismlari alohida taqdim etilgan. Talaba birinchi darsdayoq tibbiyot soha vakillarining mutaxassisliklari nomini o'rganish imkoniyatiga ega bo'ladilar.